

El Museu del Ter

Museu de suport territorial

El Museu del Ter MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL

El PLA DE MUSEUS DE CATALUNYA. MUSEUS 2030 crea el **programa de museus de suport territorial** per articular i ordenar l'acció d'uns museus que prestin serveis de caràcter estable a d'altres equipaments patrimonials i gestionen bens culturals d'un territori, a més de les seves col·leccions.

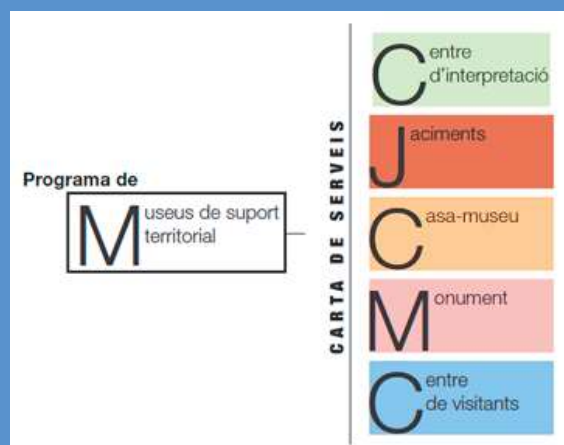
Els museus de suport territorial

Donen **servei i suport estable als equipaments museístics d'un territori** d'abast supralocal.

No és una categoria de museu, sino que és una **adscripció a un programa**.

Els museus que volen esdevenir MST han d'elaborar un projecte en el que han de justificar la seva vocació territorial.

EL PROGRAMA DE MUSEUS DE SUPORT TERRITORIAL

UN MUSEU AMB VOCACIÓ TERRITORIAL

El Museu del Ter és una institució amb una important vocació territorial. Des de l'inici hem desenvolupat activitats de valorització i divulgació del patrimoni més enllà de l'edifici que ens acull i sobretot, més enllà del terme municipal de Manlleu.

UN MUSEU AMB UNES INFRAESTRUCTURES I UN EQUIP DE TREBALL CONSOLIDATS

Amb unes infraestructures i un equip de treball consolidats portem quinze anys desenvolupant una intensa activitat en el territori a través del desplegament de serveis i activitats i l'assessorament a d'altres institucions.

UN MUSEU QUE TREBALLA EN XARXA

Des de la seva creació, el Museu del Ter forma part del sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, de la Xarxa de Museus Locals (DiBa) i de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial, i participem en múltiples experiències de treball en xarxa i de cooperació amb institucions del nostre entorn.

REUNIONS GRUP
DE TREBALL I SEGUIMENT

FASE 1
ANÀLISI DEL MUSEU

Constitució del grup de treball

FASE 2
ANÀLISI DE L'ÀREA
TERRITORIAL

Validació FASE 1 i definició FASE 2

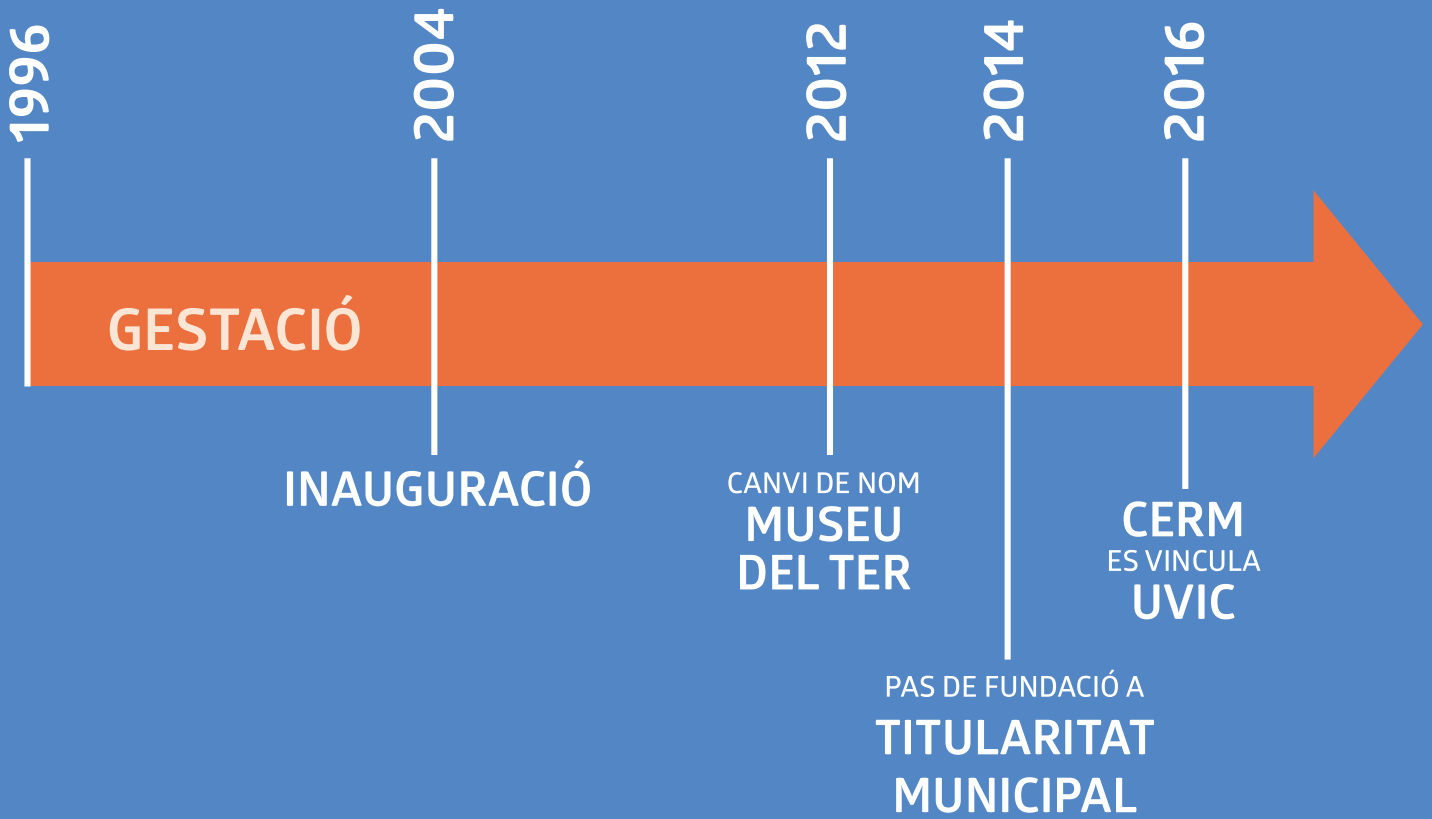
FASE 3
MARC ESTRATÈGIC
I PLA D'OPERACIONS

Debat i validació FASE 2

Debat i validació FASE 3

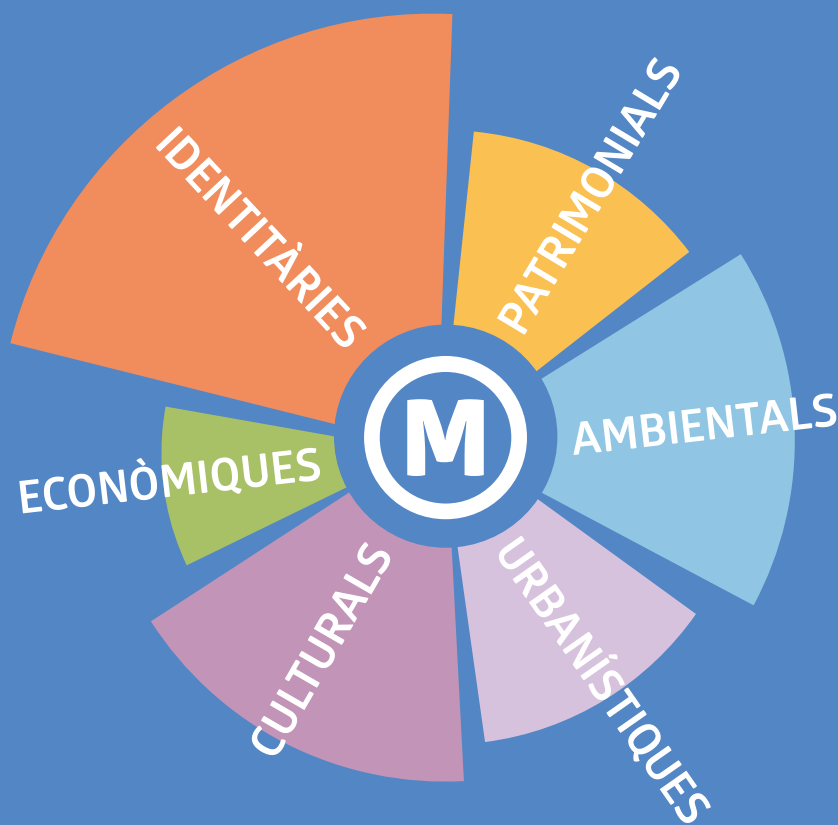
El Museu del Ter
ANTECEDENTS I SITUACIÓ
ACTUAL

El Museu del Ter
Línia de temps

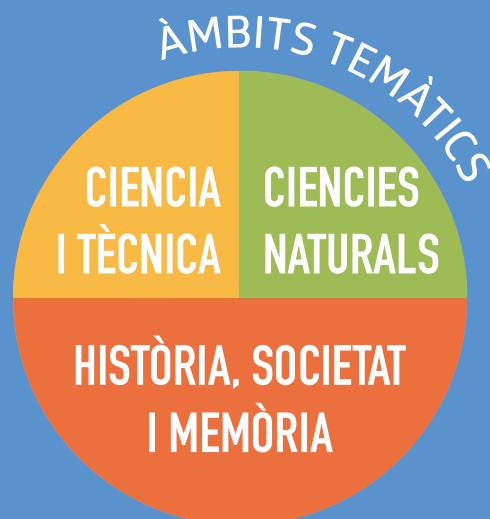
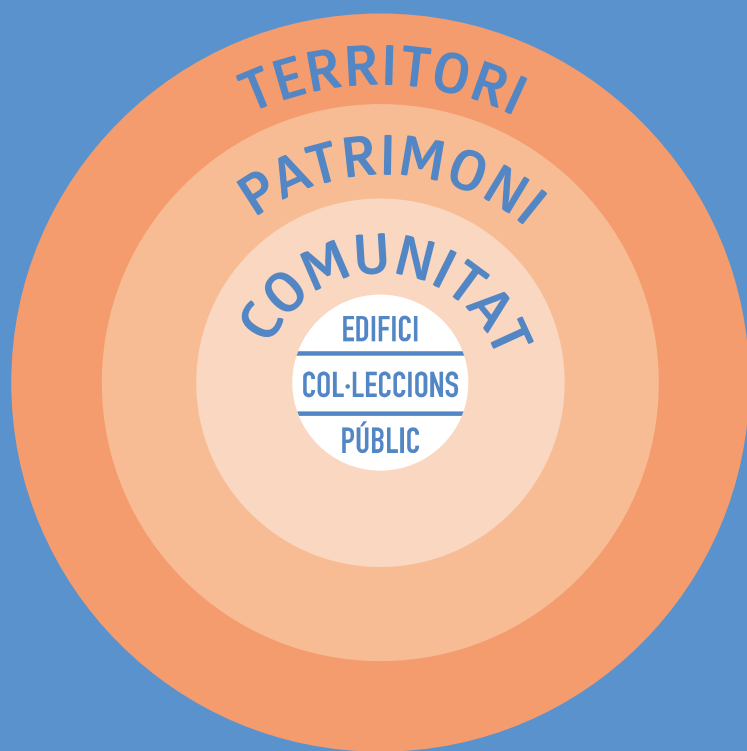
El Museu del Ter
ANTECEDENTS I SITUACIÓ
ACTUAL

El Museu del Ter neix per
a respondre a un conjunt
divers d'expectatives

El Museu del Ter
ANTECEDENTS I SITUACIÓ
ACTUAL

El Museu del Ter es posiciona
des d'un inici com a museu
de territori i societat

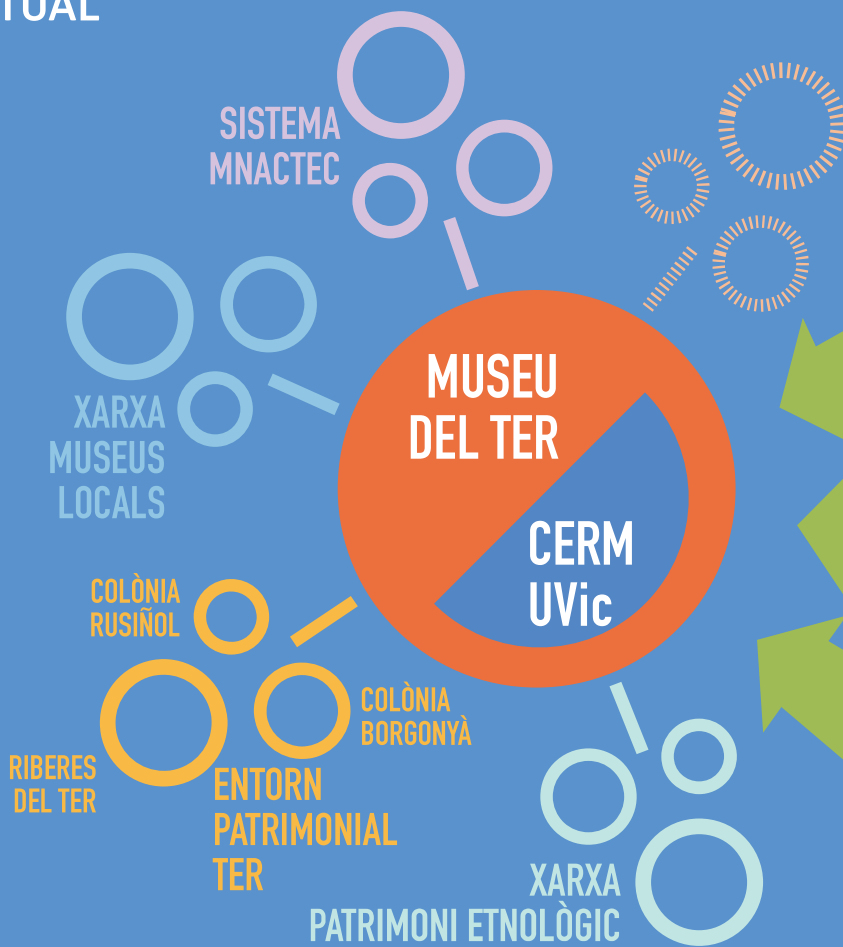
El Museu del Ter
ANTECEDENTS I SITUACIÓ
ACTUAL

El Museu del Ter treballa
principalment a través de
sis línies d'acció

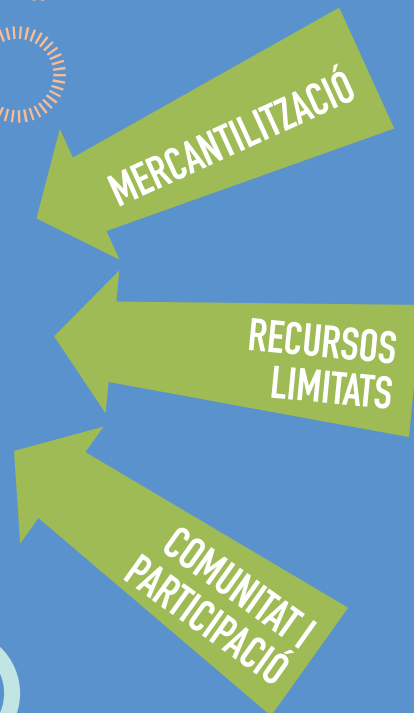

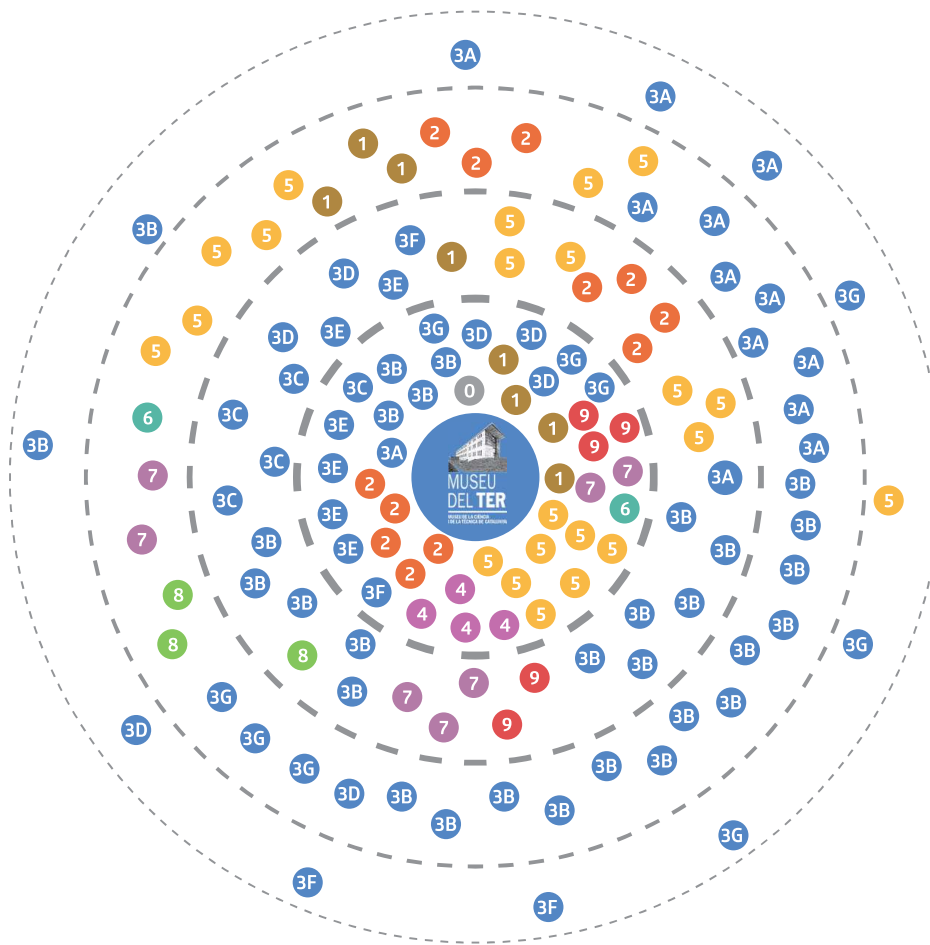
El Museu del Ter
**ANTECEDENTS I SITUACIÓ
ACTUAL**

El Museu del Ter
desenvolupa la seva
activitat amb un model i
en un entorn complexos

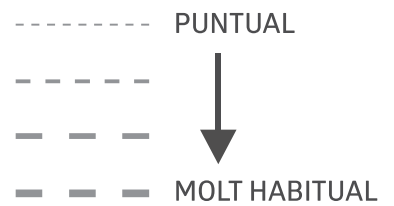
El Museu del Ter ANTECEDENTS I SITUACIÓ ACTUAL

COMUNITAT DE VALOR

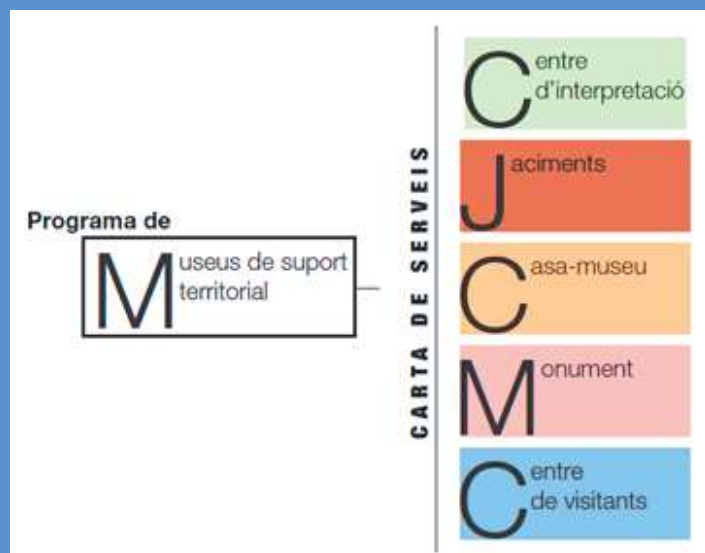
- 0 ADMINISTRACIÓ TITULAR
- 1 ADMINISTRACIONS LOCALS
- 2 ADMINISTRACIONS SUPRALOCALS
- 3 AGENTS SOCIALS I ECONÒMICS
  - 3A Entitats socials
  - 3B Entitats culturals
  - 3C Entitats mediambientals
  - 3D Centres educatius
  - 3E Mitjans de comunicació
  - 3F Universitats
  - 3G Empreses
- 4 XARXES
- 5 EQUIPAMENTS CULTURALS DE L'ENTORN
- 6 EQUIPAMENTS CULTURALS SUPRACOMARCALS
- 7 EQUIPAMENTS CULTURALS EXTRACOMARCALS
- 8 ALTRES INSTITUCIONS CULTURALS
- 9 ESDEVENIMENTS

GRAU DE COL·LABORACIÓ

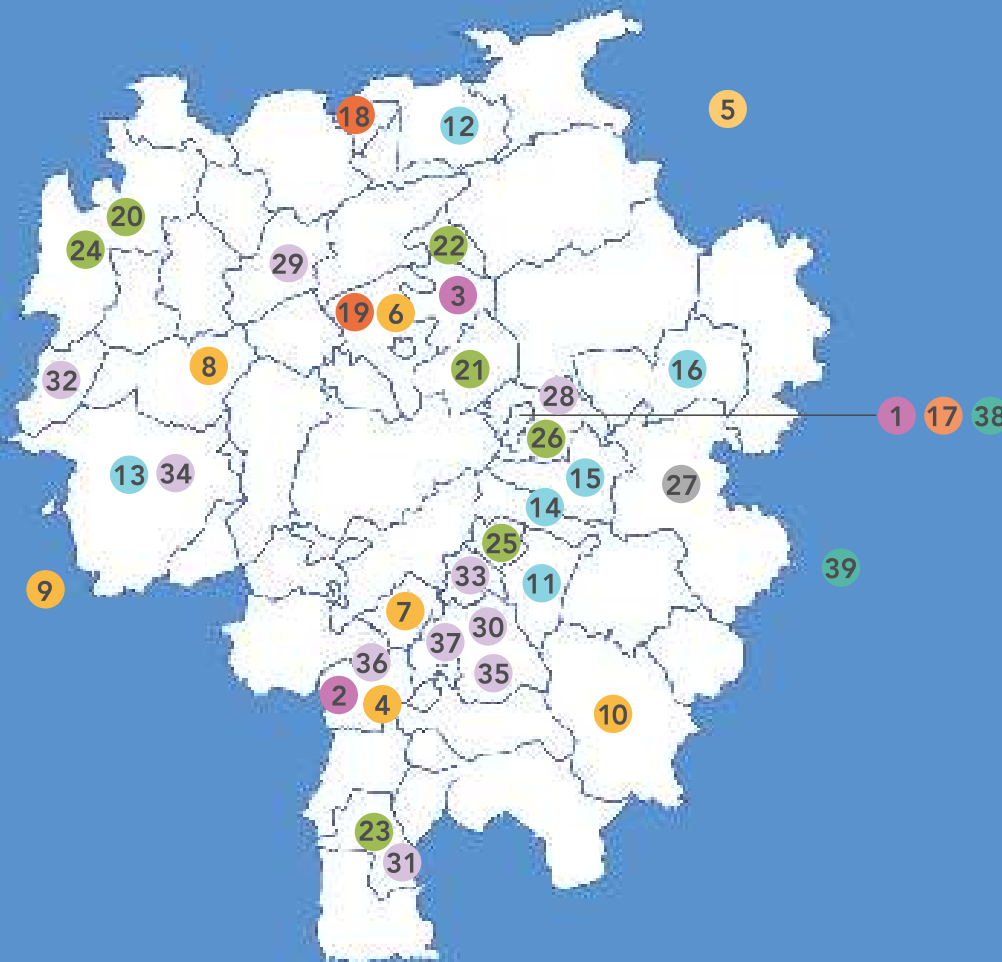
El Museu del Ter
MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL

ANÀLISI TERRITORIAL

El Museu del Ter ANÀLISI TERRITORIAL

EQUIPAMENTS

EQUIPAMENTS MUSEÍSTICS (Marca de Museu Local)

- 1 Museu Arqueològic de l'Esquerda, Roda de Ter
- 2 Centre d'Interpretació Camp de les Lloses, Tona
- 3 Museu de la Torneria, Torelló

CENTRES D'INTERPRETACIÓ

- 4 Ecomuseu del Blat, Tona
- 5 Can Trona, Centre de Cultura i Natura, Vall de'n Bas (Garrotxa)
- 6 Museu del Coura, Masies de Voltregà
- 7 Museu Municipal de Malla, Malla
- 8 Espai Perot, Rocaguinarda, Centre d'Interpretació del Bandolerisme, Olost
- 9 Centre d'Interpretació de la Bruixeria, Sant Feliu Sasserra (Bages)
- 10 Espai Montseny, Viladrau

JACIMENTS

- 11 Aeròdrom de Vilatorrada, St. Julià de Vilatorrada / Sta. Eugènia de Berga / Caldetenes
- 12 Conjunt Monumental del Castell de Besora, Santa Maria de Besora
- 13 Jaciment de Puig ciutat, Oristà
- 14 Jaciment del Gasol de Puigcastellet, Folgueroles
- 15 Sant Faliuet de Savassona, Tavèrnoles
- 16 Àrea dolmenica de Tavertet, Pla del Castell i Cova de les Pixarelles, Tavertet

CASES MUSEU

- 17 Fundació Miquel Martí i Pol, Roda de Ter
- 18 Castell de Montesquiu, Montesquiu
- 19 Casa Museu del Voltreganès - Masies de Voltregà

MONUMENTS

- 20 Monestir de Santa Maria de Lluçà, Lluçà
- 21 Colònia Rusiñol, Manlleu
- 22 Colònia de Borgonyà, Sant Vicenç de Torelló
- 23 Moli de la Llavina, Centelles
- 24 Moli de Puig-Oriol, Lluçà
- 25 Moli de la Calveria, Calldetenes
- 26 Monestir Sant Pere de Casserres, Masies de Roda

CENTRE DE VISITANTS

- 27 Mirador de la Presa de Sau, Vilanova de Sau

COL·LECCIONS

- 28 Museu del Vidre, Masies de Roda
- 29 Museu de Fòssils, Sant Boi de Lluçanès
- 30 Mas Colomer, Taradell
- 31 Sala de Paleontologia, Centelles
- 32 Museu Municipal Miquel Soldevila
- 33 Màgic Món del Tren, Santa Eugènia de Berga
- 34 Museu Rocaguinarda de Terrissa dels Països Catalans, Oristà
- 35 Museu Parroquial d'Olost, Col·lecció Llorenç Labrador, Olost la Roca, Taradell
- 36 Museu del Pa, Tona
- 37 Alzinar i Cabanya de la Roca, Taradell.

ALTRES

- 38 Casa Oficis Roda de Ter, Roda de Ter
- 39 Centre Investigacions Arqueològiques d'Osona, Osona

El Museu del Ter

ANÀLISI TERRITORIAL

EQUIPAMENTS

EQUIPAMENTS MUSEÍSTICS (Xarxa de Museus Locals)

- 1 Museu Arqueològic de l'Esquerda. Roda de Ter
- 2 Centre d'Interpretació Camp de les Lloses. Tona
- 3 Museu de la Torneria. Torelló

CENTRES D'INTERPRETACIÓ

- 4 Ecomuseu del Blat. Tona
- 5 Can Trona. Centre de Cultura i Natura. Vall de'n Bas (Garrotxa)
- 6 Museu del Coure. Masies de Voltregà
- 7 Museu Municipal de Malla. Malla
- 8 Espai Perot Rocaguinarda. Centre d'Interpretació del Bandolerisme. Olost
- 9 Centre d'Interpretació de la Bruixeria. Sant Feliu Sasserra (Bages)
- 10 Espai Montseny. Viladrau

JACIMENTS

- 11 Aeròdrom de Vilatorça. St. Julià de Vilatorça / Sta. Eugènia de Berga / Calldetenes
- 12 Conjunt Monumental del Castell de Besora. Santa Maria de Besora
- 13 Jaciment de Puig ciutat. Oristà
- 14 Jaciment del Casol de Puigcastellet. Folgueroles
- 15 Sant Feliuet de Savassona. Tavèrnoles
- 16 Àrea dolmenica de Tavertet, Pla del Castell i Cova de les Pixarelles. Tavertet

CASES MUSEU

- 17 Fundació Miquel Martí i Pol. Roda de Ter
- 18 Castell de Montesquiú. Montesquiú
- 19 Casa Museu del Voltreganès . Masies de Voltregà

MONUMENTS

- 20 Monestir de Santa Maria de Lluçà. Lluçà
- 21 Colònia Rusiñol. Manlleu
- 22 Colònia de Borgonyà. Sant Vicenç de Torelló
- 23 Molí de la Llavina. Centelles
- 24 Molí de Puig-Oriol. Lluçà
- 25 Molí de la Calveria. Calldetenes
- 26 Monestir Sant Pere de Casserres. Masies de Roda

CENTRE DE VISITANTS

- 27 Mirador de la Presa de Sau. Vilanova de Sau

COL·LECCIONS

- 28 Museu del Vidre. Masies de Roda
- 29 Museu de Fòssils. Sant Boi de Lluçanès
- 30 Mas Colomer. Taradell
- 31 Sala de Paleontologia. Centelles
- 32 Museu Municipal Miquel Soldevila
- 33 Màgic Món del Tren
- 34 Museu Rocaguinarda de Terrissa dels Països Catalans. Oristà
- 35 Museu Parroquial d'Olost. Col·lecció Llorenç Labrador. Olost la Roca. Taradell
- 36 Museu del Pa. Tona
- 37 Alzinar i Cabanya de la Roca. Taradell.

ALTRES

- 38 Casa Oficis Roda de Ter. Roda de Ter
- 39 Centre Investigacions Arqueològiques d'Osona. Osona

GRAU DE GENERALITZACIÓ

Redacció del projecte museístic	4
Pla de gestió	5
Documentació i inventari de col·leccions	3
Conservació i emmagatzematge	4
Coneixement i desenvolupament de públics	2
Recerca	3
Organització de l'acció educativa	5
Serveis d'acollida i turístics	2
Difusió i comunicació	4
Exposicions temporals i activitats	2
Elements infraestructurals i utilitatge	1
Interlocució amb organismes i ens patrimonials	2

REDACCIÓ DEL PROJECTE MUSEÍSTIC

Dels 33 equipaments de la llista de MST, 22 tenen com a prioritari la redacció d'un projecte museístic per la seva col·lecció. Els manca un guió per seguir les pautes a l'hora d'exposar i explicar allò que volen.

PLA DE GESTIÓ

Pel què fa al pla de gestió, 26 dels 33 equipaments veuen prioritari la necessitat de tenir un pla de gestió pel seu espai. Molts d'aquests equipaments els fa falta tenir una gestió diària: obertura, personal tècnic i gestionar les col·leccions.

DOCUMENTACIÓ I INVENTARI DE COL·LECCIONS

De la llista del MST, 10 dels 33 necessitarien documentar i inventariar les col·leccions que tenen. La majoria tenen els inventaris i la documentació de totes les peces al dia és a dir, introduïdes en una base de dades (en diferents formats) però en altres, l'entrada de noves col·leccions és constant i això fa que necessiti la documentació.

CONSERVACIÓ I EMMAGATZEMATGE

Respecte a la conservació i l'emmagatzematge de les col·leccions d'objectes, 11 dels 33 equipament prioritzen la conservació de les seves col·leccions. Això va vinculat al tipus de col·leccions: arqueologia o arts decoratives tenen una necessitat més elevada de conservació i emmagatzematge.

CONEIXEMENT I DESENVOLUPAMENT DE PÚBLICS

Pel què fa al coneixement i desenvolupament de públics, 9 dels 33 equipaments demanen un millor sistema de control de públics. El què fa que no sigui tant prioritari és que els mateixos equipaments que ho demanen necessiten millorar altres aspectes per poder assumir nous públics.

RECERCA

De la llista del MST, 20 dels 33 equipament posen l'accent en continuar la recerca dels seus espais. Cada equipament té una recerca més o menys exhaustiva. Òbviament tots donen importància a la recerca però hi ha altres aspectes més prioritaris per a l'obertura de l'equipament.

ORGANITZACIÓ DE L'ACCIÓ EDUCATIVA

L'acció educativa és un dels conceptes bàsics de la majoria d'equipaments culturals. 21 dels 33 equipaments prioritzen l'acció educativa però aquesta acció està condicionada per el personal i els recursos disponibles, per això li hem donat el màxim valor de generalització.

SERVEIS D'ACOLLIDA I TURÍSTICS

Només 9 dels 33 prioritzen aquest concepte en els seus equipaments. Aquest fet es deu a que la gran majoria d'ells no actuen com a punt d'informació turística o ja tenen oficines de turisme en els seus municipis que desenvolupen aquest servei.

DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

La difusió i la comunicació és un concepte bàsic per a tots els equipaments. Existeixen plataformes diferents per difondre els continguts (xarxes socials, webs, blocs...). 22 dels 33 demanen un augment de la difusió però aquest concepte queda supeditat a altres necessitats bàsiques del servei (personal, recursos...).

EXPOSICIONS I ACTIVITATS

A l'entorn de tots els equipaments tenen lloc moltes activitats paral·leles relacionades amb la temàtica de cada lloc. Per aquest motiu només 10 dels 33 equipaments prioritzen aquest concepte.

ELEMENTS INFRAESTRUCTURALS I UTILLATGE

Un percentatge molt alt d'aquests equipaments tenen una infraestructura consolidada. Per aquest motiu només 4 dels 33 equipaments prioritzen aquest concepte.

INTERLOCUCIÓ AMB ORGANISMES I ENS PATRIMONIALS

19 dels 33 equipaments prioritzen el treball en xarxa. Ja hi ha xarxes temàtiques en funcionament (arqueoxarxa, ruta dels ibers, ecomuseu del blat...) però hi ha una desconexió entre aquestes xarxes. Per tant, existeix una voluntat majoritària que el treball en xarxa i la col·laboració podria millorar molts aspectes d'aquests equipaments.

BENEFICIS de la posta en marxa del Projecte de Suport Territorial

Per a la **comunitat museística**, l'expertesa del Museu del Ter pot aportar beneficis en els àmbits de la **planificació i el desenvolupament de projectes**, estratègies de difusió i comunicació, estratègies de participació, formació, recerca, conceptualització i producció d'exposicions, identificació d'oportunitats de recerca, i en **contribuir a donar una dimensió territorial** més àmplia a projectes inicialment més restringits.

En les reunions que s'han mantingut amb **responsables d'equipaments patrimonials**, s'ha palesat que el Museu del Ter pot esdevenir un àmbit de trobada, per a la reflexió en comú i per al **treball conjunt orientat a la consecució d'objectius compartits**.

Per al territori, el Museu del Ter pot ser el nòdul a partir del qual teixir estratègies de posta en valor del patrimoni cultural i natural viables i sostenibles, **assessorant, coordinant o liderant accions i projectes** d'abast comarcal, redimensionant així una dinàmica i unes funcions que el Museu fa temps que porta a terme.

PREMISSES per a la posta en marxa del Projecte de Suport Territorial

Garantia que les funcions de suport decidides són fruit d'una **demanda volguda i explícita** i dels titulars i gestors dels equipaments patrimonials.

Convenciment que el catàleg de serveis que pot oferir el Museu complementa i reforça la gestió dels equipaments existents, i que **en cap cas substitueix les funcions pròpies d'aquests centres**.

El suport territorial **no es tradueix en prestació directa de serveis** als beneficiaris si no que revesteix formes d'acompanyament i de treball en comú.

MISSIÓ

El Museu del Ter és una institució que prioritza, impulsa, dóna suport i acompanya projectes i estratègies de valorització i divulgació del patrimoni que de manera individual o mancomunada es desenvolupen en la comarca d'Osona, a través d'una oferta d'activitats i serveis destinada a complementar i reforçar la gestió dels equipaments patrimonials bàsics del territori que voluntàriament hi decideixin participar.

VISIÓ

L'any 2023, el conjunt dels equipaments patrimonials de la comarca d'Osona hauran executat un seguit de projectes i activitats de valorització i divulgació del patrimoni amb el suport del Museu del Ter i hauran planificat de manera coordinada els eixos a partir dels quals es consolidarà la seva acció patrimonial. Tant els gestors dels equipaments com els seus titulars percebran el Museu del Ter com un agent proper per assessorar-se i incrementar les seves capacitats de gestió del patrimoni al territori d'Osona

VALORS

PROXIMITAT

VOCACIÓ DE SERVEI

COOPERACIÓ I TREBALL EN XARXA

PARTICIPACIÓ

PLANIFICACIÓ I ACCIÓ ESTRATÈGICA

RIGOR I QUALITAT

ACCESSIBILITAT

REFLEXIÓ

COMPROMÍS SOCIAL

VIABILITAT I SOSTENIBILITAT

Línies de serveis

SERVEIS BÀSICS

- Assessorament per a fer front a la situació actual provocada per la crisi del Covid-19
- Assessorament per a l'elaboració d'estudis, plans i projectes museològics i museogràfics
- Assessorament en l'acció educativa
Inspecció i elaboració d'informes patrimonials
- Prèstec d'infraestructures i utilitatge
- Prèstec i moviment d'exposicions temporals
- Representació en plataformes, fòrums i debats
- Tramesa regular d'informacions diverses al equipaments

SERVEIS COMPLEMENTARIS

- Gestió compartida i temporal de determinats serveis
- Producció i comunicació conjunta d'activitats de divulgació i ús del patrimoni
- Gestió mancomunada de serveis i programes
- Creació de valor patrimonial i captació de finançament de programes supralocals
- Elaboració d'estudis, plans, dissenys
- Formacions

1

Construir i enfortir un model de comunicació i relació entre totes les parts que han de participar en el projecte i desenvolupar i enfortir el model de governança.

2

Crear el marc de treball per dissenyar conceptualment projectes compartits que s'hauran d'implementar en fases posteriors.

3

Destinar recursos a projectes per iniciatives en curs que necessiten una darrera empenta o suport concret o per consolidar projectes avançats en alguns dels equipaments patrimonials.

El Museu del Ter
MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL

MOLTES GRÀCIES!